

Traject 1: 'Burgerbudget' (Tina Baert)

Traject 2: 'Verenigd voor het klimaat' (Arne Van den Broeck)

MAO-DAO
5 oktober 2023
12 oktober 2023

Traject 1: 'Burgerbudget'

MAO-DAO
5 oktober 2023
12 oktober 2023

Voorstelling Ecolife

Kenniscentrum voor footprinting en ecologische gedragsverandering

- ✓ Impactmeting, coaching, workshops
- ✓ Erkend door Vlaamse overheid
- ✓ Partner van netwerken: Association Bilan Carbone, Bond Beter Leefmilieu, De Transformisten, The Shift, Leuven 2030, LICHT Leuven, Energiefeld

Traject 1: Burgerbudget

- Achtergrond
- Voorbeelden
- Stappenplan traject
- Resultaten en getuigenis Dilbeek
- Draaiboek
- Voordelen en kostprijs

Zottegem maakt 10.000 euro vrij voor klimaatacties: jouw idee is geld waard

ZOTTEGEM Met het burgerbudget klimaat streeft stad Zottegem samen met haar inwoners naar een positieve klimaatimpact. “Inwoners die willen meebouwen aan een duurzame stad, kunnen vanaf nu tot en met 11 april een voorstel indienen. Een budget van 10.000 euro wordt verdeeld over alle weerhouden projecten”, zegt schepen van Leefmilieu Leen Goossens (CD&V).

Frank Eeckhout 08-03-22, 10:48 Laatste update: 08-03-22, 12:17

Beerselaars krijgen eigen burgerbudget om duurzame projecten uit te werken

HALLE De inwoners van Beersel mogen zelf voorstellen doen om het klimaat te helpen in de gemeente. In ruil kunnen ze een deeltje krijgen van het burgerbudget om hun plan te realiseren.

Bart Kerckhoven 15-06-22, 16:07

Sint-Pieters-Leeuw lanceert burgerbudget voor klimaatprojecten

SINT-PIETERS-LEEUV Het gemeentebestuur van Sint-Pieters-Leeuw voorziet burgerbudget voor klimaatprojecten voor en door Leeuwenaren.

Bart Kerckhoven 18-03-22, 11:04

Gemeente lanceert burgerbudgetten voor klimaatprojecten

DILBEEK Tegen 2030 wil de gemeente Dilbeek liefst 40% minder CO₂-uitstoten ten opzichte van 2011. Daarbovenop willen ze de gemeente weerbaarder maken tegen de negatieve effecten van de klimaatverandering zoals langdurige droogte, hevige regenval en hitte.

Amber Gys 04-04-22, 14:46

Burgerbudget bezorgt klimaatprojecten een mooie start

DILBEEK Met meer bos in Dilbeek en een groenere speelplaats in Schepdaal wordt de gemeente weerbaarder tegen klimaatverandering. De twee projecten werden voorgesteld door Dilbekenaren. De gemeente ondersteunt hen met een burgerbudget om ook écht aan de slag te kunnen gaan.

Amber Gys 31-08-22, 18:07

Schotenaren kunnen stemmen op hun favoriete burgerklimaatprojecten

Schotenaren kunnen tussen vrijdag 15 mei en zondag 31 mei stemmen op hun favoriet klimaatproject ingediend door burgers, verenigingen, scholen en woonzorgcentra. De winnende projecten kunnen rekenen op een subsidie tot 20.000 euro. Met het Klimaatkapitaal stelt het gemeentebestuur een totaalbudget van 60.000 euro ter beschikking voor projecten die kaderen binnen het lokale klimaatactieplan.

emz 14-05-20, 12:28 Laatste update: 14-05-20, 12:59

Hasselt start nieuw burgerbudget rond betaalbaar eten: “Beste projecten mogen rekenen op 27.000 euro in totaal”

HASSELT Lekker, gezond en betaalbaar eten bereikbaar maken voor alle Hasselaren: dat is het doel van het volgende Hasseltse burgerbudget. Via het platform ‘Hasselt is ons ERF’ kan elke inwoner, elk bedrijf en elke organisatie tot eind september een project indienen om het voedselsysteem te verduurzamen. De voorstellen die het best beoordeeld worden door experts én inwoners, worden gerealiseerd met een financiële ondersteuning van de stad Hasselt.

Giulia Latinne 08-07-21, 18:32

Stad voert burgerbudget en burgerkwartier in: “Bedoeld om burgers actieve stem te geven in beleid”

GERAARDSBERGE De gemeenteraad heeft het licht op groen gezet voor een burgerbudget voor positieve stadsprojecten en voor een burgerkwartier. Het is de bedoeling om een stem en zeggenschap te geven aan de burger.

Claudia Van den Houte 07-07-21, 13:24 Laatste update: 07-07-21, 13:47

Achtergrond

Vlaams-Brabant (met steun provincie)

- Dilbeek: 35.000 euro
- Beersel: 5.000 euro
- Sint-Pieters-Leeuw: 5.000 euro

Antwerpen

- Schoten (34.000 inw.): 30.000 euro

Oost-Vlaanderen (met steun provincie)

- Kruisem (15.600 inw.): 5.000 euro
- Laarne (12.400 inw.): 20.000 euro
- Erpe-Mere (5.000 inw.): 10.000 euro
- Geraardsbergen (34.000 inw.): 3.000-25.000 euro/project
- Zottegem (27.000 inw.): 10.000 euro
- Lede (19.000 inw.): 6.000 euro

Limburg (met steun provincie)

- Hasselt (78.000 inw.): 20.000 euro

**Groen /
biodiversiteit**

Stadslandbouw

**Buurtparkje /
gedeelde tuin**

**Circulaire
economie**

**Materialenbib /
herstelcafé**

**Ontharden / delen
ruimte**

Renovatiemobiel

**Lucht-
kwaliteit**

Experiment mospanelen

**Upcycling
restproduct**

Water

Energie

Lokale burgercoöperatie

**Kweek-
container**

Groen in de straat

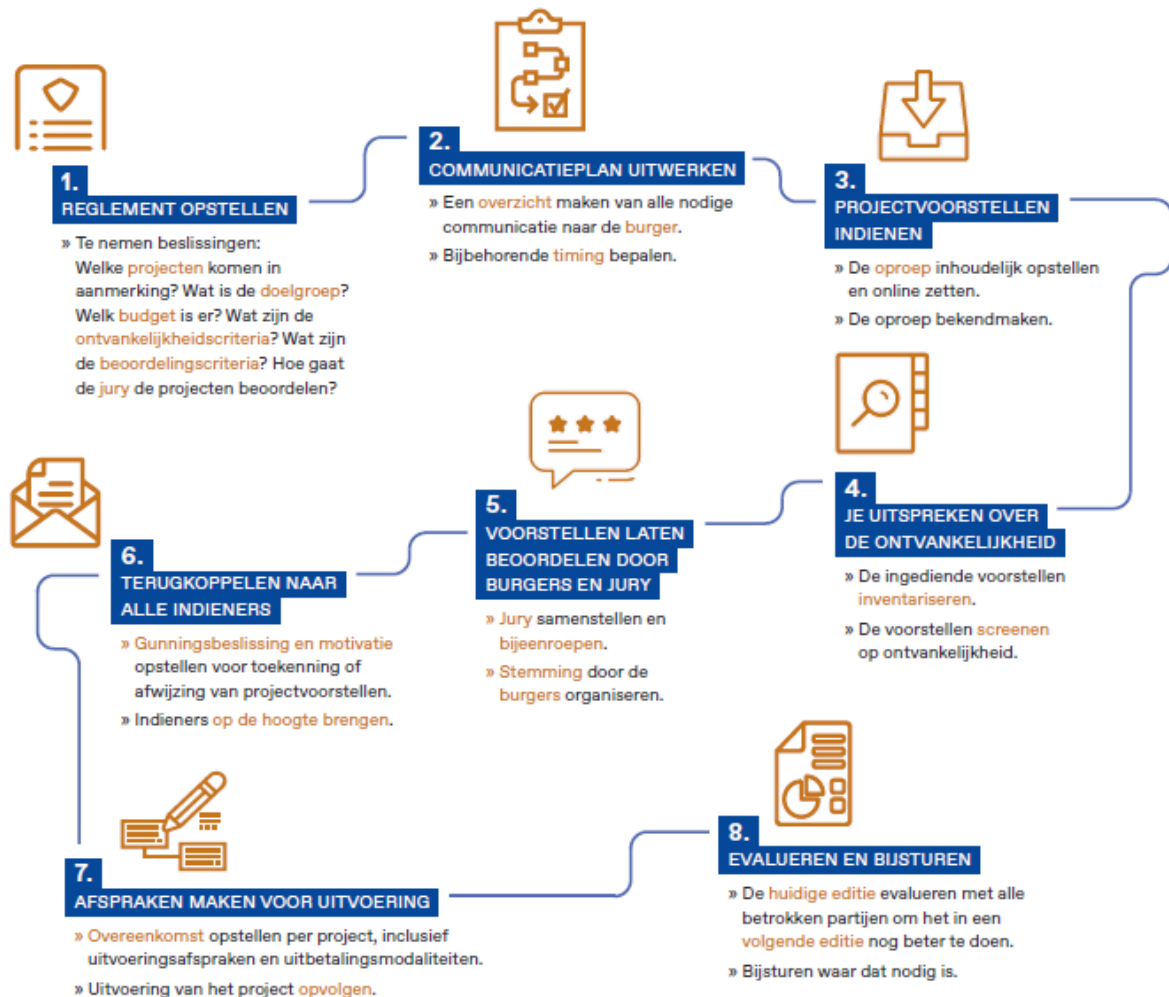
**Duurzame
mobiliteit**

**Fietstaxi /
leveringen**

**Fietspool /
buurtbakfiets**

Voorbeelden projectvoorstellen

GOAS Houten Stoelen
Schoten Circulair
Insecten- en bijentuin WZC Vordenstein
Fruit in de wijk
Eethuisbeek als verbindingswerk
Oslag Hemelwater App
Basisschool Ter Linde regenwateropvang
De scholen van Schoten op de fiets
Warmtenet Schoten
De groenste school
Zon op de daken voor iedereen
Schot(en) in het klimaat
Ieder zijn eigen klimaatplan
Een eco-vogeluitkijktoren voor en door de buurt
Vergroening speelplaats + parking
Repair Café Kruisem plant een bos
Buurttuin9420 - Moestuintjes
't Hofgeluk
Honegem als klimaatbuffer
Alleman op ellentrik
De beemdgal
Energieplein Ten Hove
Bib der dingen
Godskesbieb

Resultaten

	Dilbeek	Beersel	Sint-Pieters-Leeuw
Totaal budget	35 000 euro	10 000 euro	5 000 euro
Aantal ingediende projectvoorstellen	6	7	2
Aantal voorstellen met negatief advies inzake ontvankelijkheid	3	0	2
Aantal voorstellen met positief advies inzake ontvankelijkheid	3	7	0
Aantal projectvoorstellen die in uitvoering gaan	2	3	0
Aantal geldige stemmen	250	301	nvt

Kim Wyns (Dilbeek) getuigt

*“In Dilbeek hebben we de kans gegrepen om van de oproep van de provincie gebruik te maken om de eerste keer een Burgerbudget te lanceren. Het burgerbudget stond volledig in kader van Klimaat, waardoor we ook gedeeltelijk **budget konden vrijmaken van de LEKP-subsidie.***

*Het was een boeiend leerproces – niet eenvoudig ook – om een **sluitend reglement** te maken. Er zijn heel wat heen-en-weertjes geweest met Tina eer we een afgewerkt reglement hadden.*

*Het blijft een moeilijk punt om mensen warm te maken voor klimaat, dus hebben we geprobeerd om de campagne met concrete voorbeelden te lanceren. Hiervoor maakten we ook een kort animatiefilmpje (<https://fb.watch/nrTQDNzCvD/>). We hebben zowel **breed gecommuniceerd** via website, facebook, reclameborden, maar ook specifieke mailings naar scholen, bedrijven, verenigingen...*

*We hadden ‘maar’ 3 projecten die konden meedingen naar het budget. (Er werden meer projecten ingediend, maar **onontvankelijk**). Twee projecten zijn effectief in uitvoering momenteel. Het zijn ook de 2 projecten die het meest **zelf aan de slag** wilden gaan, eerder dan de gemeente als actieve partner betrekken. En dat was ook onze opzet: burgers activeren om zelf aan de slag te gaan, want de gemeente kan het niet allemaal alleen.*

*Het is dan ook belangrijk om van in het begin **duidelijk te maken wat de burgers mogen verwachten.** Waarin ondersteun je als gemeente? Wat is de verantwoordelijkheid van de burger zelf? ...*

*We zijn **ontzettend trots op de beide burgerinitiatieven.** Het ene een relatief kleinschalig project van een **oudervereniging**, met vooral impact op hoe de kinderen van nu later als volwassenen met klimaat en natuur omgaan. Het andere een idee voor een **bos-coöperatie** (<https://www.meerbos.be/>) dat intussen is uitgegroeid tot een partnerschap met BBL en Bos+ en binnenkort een oproep voor coöperanten gaat lanceren.*

*Aanvankelijk was ik teleurgesteld over het **aantal projecten, in verhouding tot het vele voorbereidende werk** dat we erin staken, maar uiteindelijk is het het waard gebleken. Net door de **hoge kwaliteit** van uitvoering van de projecten. Ze **doen exact wat ze beschreven** hadden en zijn heel zeker **eigenaar van hun project.***

***Kortom:** de moeite waard, zolang je de juiste projecten kan geselecteerd krijgen en net daarom is het **reglement en de selectieprocedure (burgerstemming + jury) zo belangrijk.** Gelukkig kregen we daarvoor de hulp van Ecolife.”*

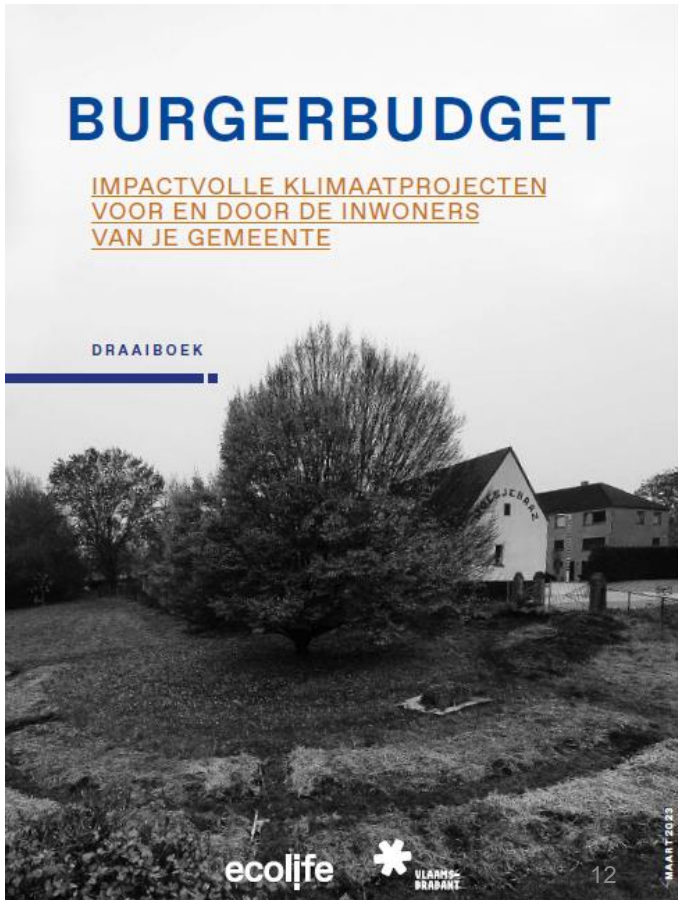
<https://doemee.dilbeek.be/burgerbudget>

Draaiboek

Inhoud

<u>Burgerbudget voor een breder draagvlak en beter klimaat</u>	<u>3</u>
<u>Burgerbudget als beleidstool</u>	<u>4</u>
<u>Een voorbeeldreglement</u>	<u>5</u>
<u>Stappenplan en timing</u>	<u>9</u>
<u>Twaalf sterke tips uit de praktijk</u>	<u>11</u>
<u>Drie gemeenten plonieren</u>	<u>13</u>
<u>Plonierswerk en cocreatie</u>	<u>16</u>

Voordelen en kostprijs

Voor burger, vereniging, school, bedrijf

- Kans om actief mee te werken aan het klimaatbeleid door eigen projecten op te starten die vaak zonder steuntje in de rug moeilijk te realiseren zijn.

Voor het lokaal bestuur

- Vinger aan de pols van wat er leeft bij de inwoners
- Doelstellingen van het klimaatactieplan realiseren op een participatieve manier, met meer draagvlak
- Eigenaarschap bij de burgers
- Ontzorging door samenwerking met Ecolife.

In 2024

- 5.000 euro, ex btw => 6.000 euro, ex btw

Traject 2: 'Verenigd voor het klimaat'

*MAO-DAO
5 oktober 2023
12 oktober 2023*

Traject 2: Verenigd voor het Klimaat **ecolife**

- Achtergrond
- Voorstelling Ecolife & partners
- Waarom Verenigd voor het Klimaat?
- Aanpak begeleiding
- Taakverdeling Ecolife-gemeente
- Haacht aan het woord: positieve ervaringen en uitdagingen
- Voordelen op een rijtje

Verenigd voor het Klimaat: sinds 2018

Halle wil organisaties verenigen voor het klimaat

HALLE De stad Halle wil via het verenigingsleven de inwoners bewuster maken van de klimaatdoelstellingen en lanceert daarom de campagne 'Verenigd voor het Klimaat'.

Bart Kerckhoven 25-02-22, 19:47

Izegem helpt verenigingen energie besparen

IZEGEM Onder de noemer 'Verenigd voor het klimaat' hebben verschillende Izegemse verenigingen een charter getekend om actiever bij het klimaatverhaal betrokken te worden. Concreet maken ze nu aanspraak op externe hulp om energie te kunnen besparen.

Valentijn Dumoulein 20-10-22, 14:49

Jeugdbewegingen verenigen zich voor het klimaat: hoe kunnen ze energie besparen?

OUDENBURG De Rode Valken, de Chiro, de KSA en jeugdhuis 't Scharnier gaan samen met de stad het traject 'Verenigd voor het klimaat' aan. "De verenigingen krijgen de kans op een energiescreening in hun gebouwen. Op die manier krijgen ze zicht op waar we ze nog besparende maatregelen kunnen uitvoeren", zegt schepen van Jeugd Romina Vanhooren (Open Vld).

Verenigd voor het klimaat: sinds 2018

Vlaams-Brabant (met steun provincie)

- Haacht
- Halle
- Kampenhout
- Leuven
- Sint-Pieters-Leeuw
- Roosdaal (zonder steun)

Oost-Vlaanderen (met steun provincie)

- Aalst (2x)
- Destelbergen
- Laarne
- Merelbeke (2x)
- Sint-Niklaas (2x)
- Beveren

West-Vlaanderen (met steun provincie)

- Izegem (3x)
- Harelbeke
- Lo-Reninge
- Oostkamp
- Oudenburg
- Zwevegem

Waarom Verenigd voor het Klimaat?

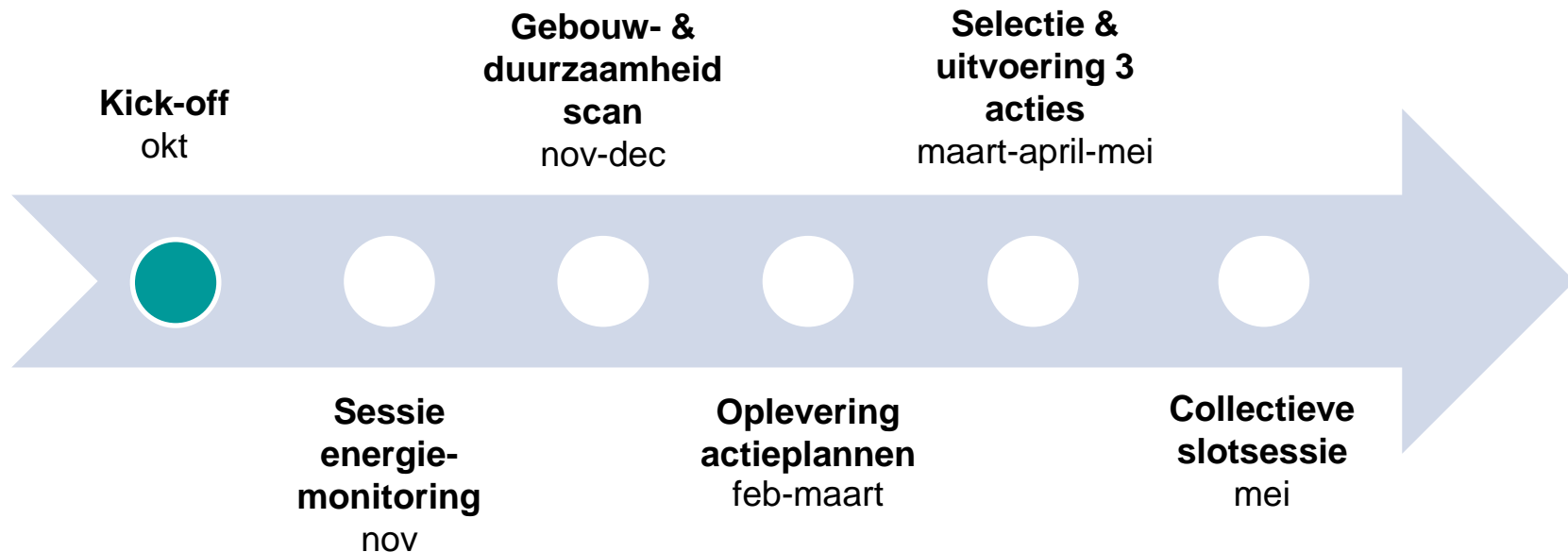
Aanpak begeleiding

1. Intakegesprek + plan van aanpak en timing
2. Oproep naar verenigingen
3. Kick-off: startsessie voor alle geïnteresseerde verenigingen (2u)
4. Selectie van 4 verenigingen
5. Uitvoeren gebouwscan (2u) + duurzaamheidsscan (1u + 1,5u)
6. Online sessie energiemonitoring (1,5u)
7. Actieplan op maat van elke vereniging
8. Elke vereniging realiseert drie acties
9. Slotsessie met 4 verenigingen

Kostprijs: 10.000 euro (ex btw)

Voorbeeld: verloop van het traject

ecolife

Voorstelling partners

- **EnergieID** helpt met meten en opvolgen van energie, water, afval en transport, individueel én collectief.
➡ Sessie energiemonitoring

energieID

- **Dialogo vzw** informeert over duurzaam bouwen, verbouwen en wonen door vorming, advies en publicaties om bewuste keuzes te maken.
➡ Gebouwscan

Dialogo vzw

Ecolife

- Neemt de lead van het project, bewaakt de timing
- Brengt kennis en expertise in
- Begeleidt de kick-off en de slotsessie
- Neemt de duurzaamheidsscan af en organiseert de plaatsbezoeken ism Dialoog
- Organiseert de online sessie ivm energiemonitoring ism EnergielD
- Maakt actieplannen op voor de verenigingen
- Volgt de actiefiches verder op

Gemeente

- Betreft de nodige diensten en verspreidt de oproep naar de verenigingen
- Selecteert in overleg met Ecolife de 4 verenigingen
- Verzorgt de logistieke ondersteuning voor de kick-off en de slotsessie
- Bewaakt de communicatie met de verenigingen en volgt afspraken mee op
- Denkt mee na over verankering van de actieplannen
- Zorgt voor externe communicatie (pers)
- Stelt één aanspreekpunt voor Ecolife aan

Resultaten

	Kampenhout	Halle	Haacht	Leuven	Sint-Pieters-Leeuw
1. Aantal begeleidde verenigingen	2	2	4	4	/
2. Aantal afgenomen duurzaamheidsscans	2	2	4	4	/
3. Aantal plaatsbezoeken	2	1	2	1	/
4. Aantal afgeleverde actieplannen	2	2	4	4	/
5. Aantal acties die in uitvoering gaan	6	7	12	12	/

Voorbeeldacties

- **Gebouw:** Bv. verlichting omschakelen naar LED
- **Water:** Bv. regenwaterput installeren
- **Catering en dranken:** Bv. vegetarisch alternatief voorzien
- **Materialen en afval:** Bv. retourflessen gebruiken
- **Mobiliteit:** Bv. fietsers faciliteren
- **Beleid en communicatie:** Bv. visie en actieplan opstellen

Jasmien Van Damme (Haacht) getuigt

“Eens verenigingen geselecteerd, neemt Ecolife rechtstreeks contact op met de verenigingen en is de **workload** voor de gemeente beperkt:

- vooraf **gedragenheid** zoeken bij collega's sport, jeugd, cultuur
- **communicatie/werving** naar verenigingen via nieuwsbrief, adviesraden, mails met promotiemateriaal aangeleverd door Ecolife
- **praktische organisatie** voor 2 bijeenkomsten
- alle verenigingen **uitnodigen** voor slotbijeenkomst
- een **scan** mee gevolgd (geen must)
- af en toe een **vraag beantwoorden** van Ecolife.

De verenigingen ontvangen een **uitgebreid actieplan volledig op maat**.

Werving: In het begin moeite om 4 verenigingen te vinden. Enthousiasme is afhankelijk van individuen binnen verenigingen. Slechts 5 verenigingen aanwezig op kick off. Dankzij **flexibele scope** wel gelukt om 4 verenigingen te selecteren. Met **subsidies provincie** zouden we traject waarschijnlijk wel opnieuw willen doorlopen om nog meer verenigingen een concreet actieplan op maat te bezorgen, maar zeer de vraag of we nog verenigingen zover krijgen.

Continuïteit: opvolging eens het traject is afgelopen. Workload ligt nadien voor gemeente hoger dan voordien als je niet wil dat het een stille dood sterft.

- Vergt veel inspanning om **uitbreiding** te vinden bij andere verenigingen. Tot hiertoe niet gelukt. Verenigingen werken met vrijwilligers die al veel op hun bord hebben liggen.
- **Jaarlijkse bijeenkomst** met de 4 verenigingen met een actieplan om uit te wisselen, om stand van zaken actieplannen op te volgen, bespreken hoe andere verenigingen betrekken,.. in nov/dec, één jaar na slotsessie.
- **Polsen** bij alle verenigingen met eigen gebouwen of ze sessie EnergielD interessant vinden.
- **Verdere ondersteuning/budget om actieplannen effectief uit te voeren ontbreekt.** Iets concreet, structureel, waar gemeente/verenigingen op kunnen intekenen.”

Waarom Verenigd voor het Klimaat?

ecolife

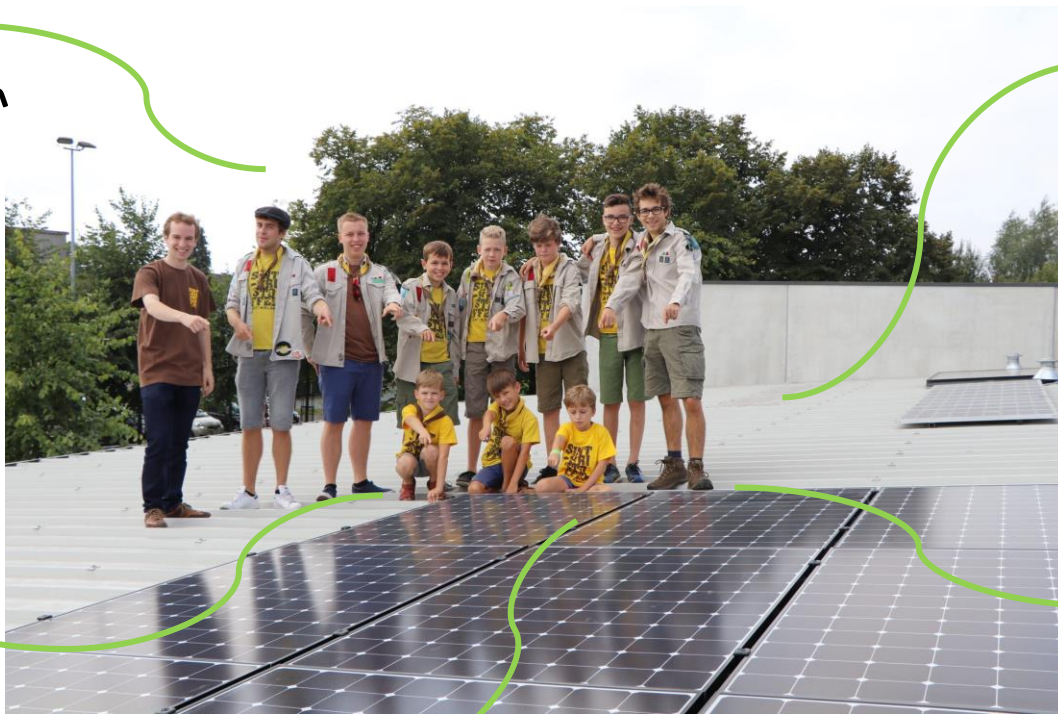
Lokale
klimaatdoelstellingen

Werking
verduurzamen

Energiekosten
verminderen

Groot bereik via
leden

Begeleiding op
maat

INHOUD

1 Verenigd voor het Klimaat in vier Vlaams-Brabantse gemeenten	1
2 Maak kennis met de twaalf verenigingen en hun uitdagingen	3
3 Voordelen op een rijtje	8
4 Stappenplan en timing	9
5 Zes sterke acties uit de praktijk	11
6 Samenwerken werkt	17
7 Volg deze zeven tips en word ook een duurzame vereniging	19

VERENIGD VOOR HET KLIMAAT

*IMPACTVOLLE KLIMAATPROJECTEN
DOOR VERENIGINGEN IN JE GEMEENTE*

■ MAART 2023

Contact

Ecolife
Valkerijgang 26
3000 Leuven
016 22 21 03
www.ecolife.be

Tina Baert | projectcoördinator – tina.baert@ecolife.be
Arne Van den Broeck | projectcoördinator – arne.vandenbroeck@ecolife.be